

Elektronika

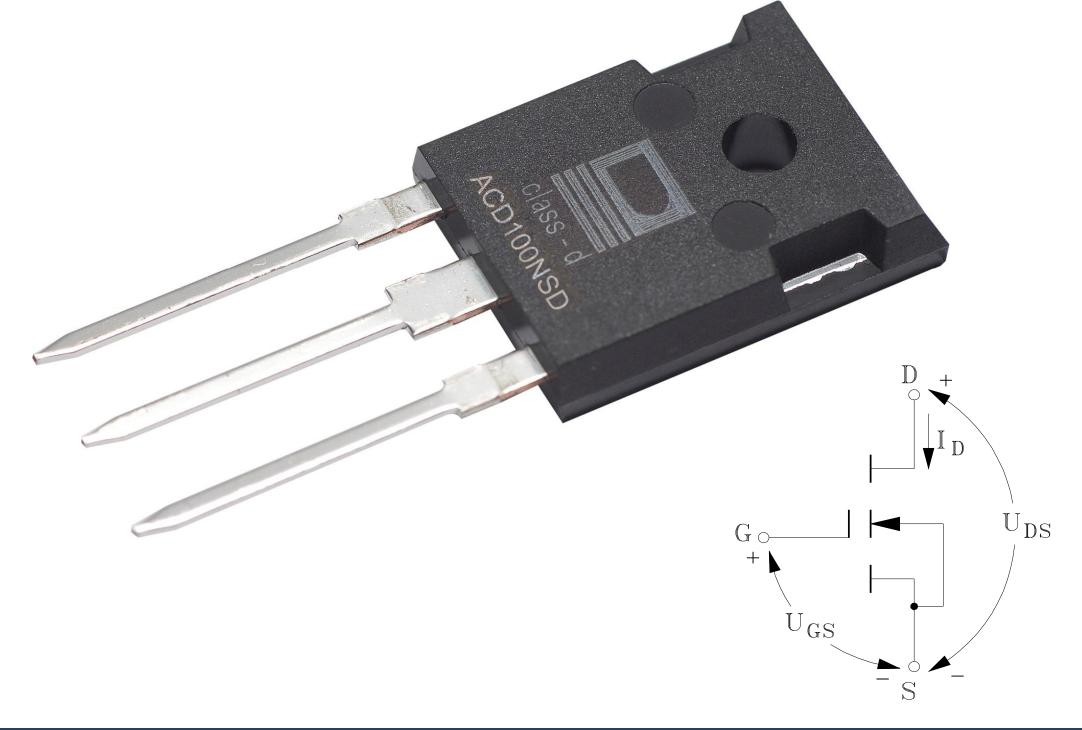
Auditorne vježbe 11

TRANZISTORI

- Bipolarni tranzistor
  - Ustrojstvo, struje i osnovni parametri
  - Earlyjev efekt
  - Ebers-Mollov model
- Unipolarni tranzistor
  - Spojni unipolarni tranzistor (JFET)
  - Unipolarni tranzistor s izoliranim vratima (MOSFET)

Zadatak 26.

• Za silicijski p-kanalni FET zadani su podaci: $N_A=10^{16}$ cm⁻³, $N_D=5\cdot10^{17}$ cm⁻³, a=1 μ m, w/L=10, T=300 K. Odrediti struju odvoda I_D i strminu pri naponu $U_{DS}=-6$ V i naponima $U_{GS}=0$ V, i $U_{GS}=2$ V.

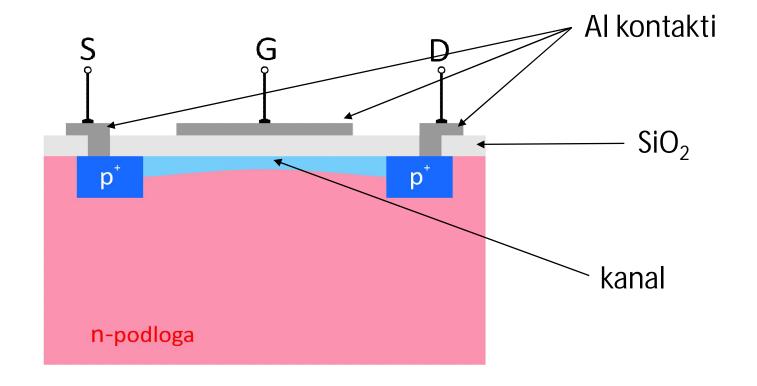

MOSFET

- Izvedbe:
  - n-kanalni na p-podlozi
  - p-kanalni na n-podlozi
- Podloga: Si (mala gustoća nečistoća)
- Područja uvoda i odvoda: Si (velika gustoća nečistoća), suprotnog tipa od podloge
- Kanal: dio poluvodiča između uvoda i odvoda
- Struja kroz kanal može teći samo ako je on istog tipa kao uvod i odvod – na podlozi se mora stvoriti inverzijski sloj.

Struktura MOSFET-a

• P-kanalni

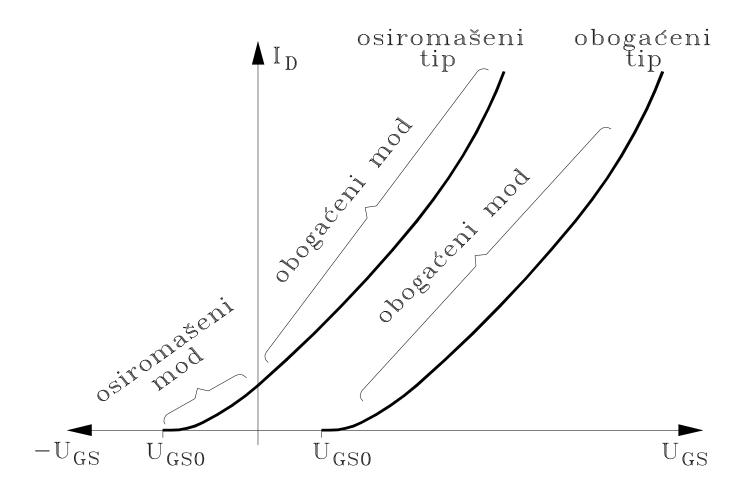

Tipovi MOSFET-a

- Obogaćeni tip: potrebno je stvoriti inverzijski sloj (kanal)
  - Obogaćeni mod
- Osiromašeni tip: inverzijski sloj je stvoren tehnološkim postupkom
  - Obogaćeni mod dodatno obogaćivanje kanala
  - Osiromašeni mod osiromašivanje kanala

Prijenosne karakteristike

Dinamički parametri MOSFET-a (n-kanalni)

Parametar	Podru č je	Izraz
Strmina	Triodno	$g_m = K \cdot U_{DS}$
	Zasićenje	$g_m = K \cdot (U_{GS} - U_{GS0})$
Izlazna dinamička vodljivost	Triodno	$g_d = K \cdot \left(U_{GS} - U_{GS0} - U_{DS} \right)$
	Zasićenje	$g_d = I_D \cdot \lambda$
Faktor pojačanja		$\mu = \frac{g_m}{g_d}$

$$K = \frac{\mu_{nk} \cdot \varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{ox} \cdot w}{t_{ox} \cdot L}$$
 ...konstanta tranzistora

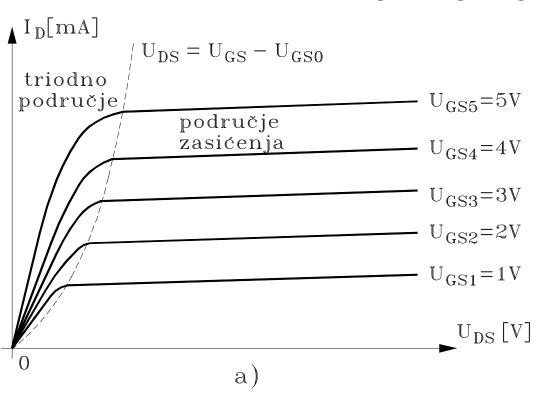
Dinamički parametri MOSFET-a (p-kanalni)

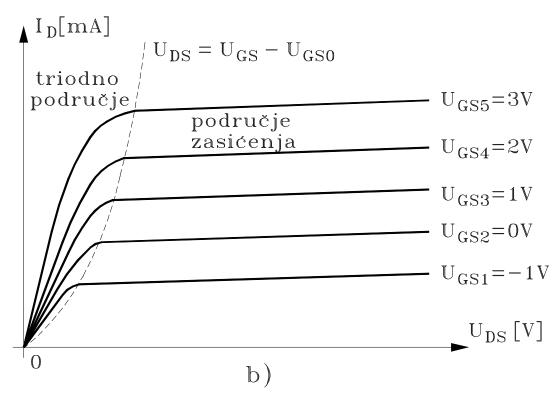
Parametar	Podru č je	Izraz
Strmina	Triodno	$g_m = K \cdot (-U_{DS})$
	Zasićenje	$g_m = K \cdot \left(-U_{GS} + U_{GS0} \right)$
Izlazna dinamička vodljivost	Triodno	$g_d = K \cdot \left(-U_{GS} + U_{GS0} + U_{DS} \right)$
	Zasićenje	$g_d = I_D \cdot \lambda$
Faktor pojačanja		$\mu = \frac{g_m}{g_d}$

$$K = \frac{\mu_{pk} \cdot \varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{ox} \cdot w}{t_{ox} \cdot L} \qquad ... \text{konstanta tranzistora}$$

Izlazne karakteristike

$$I_{D} = K \cdot \left[\left(U_{GS} - U_{GS\,0} \right) \cdot U_{DS} - \frac{1}{2} \cdot U_{DS}^{\,2} \right] \qquad \text{...triodno područje}$$

$$I_D = \frac{K}{2} \cdot (U_{GS} - U_{GS0})^2$$
 ...područje zasićenja

Zadatak 27.

Zadana je prijenosna karakteristika p-kanalnog MOSFET-a obogaćenog tipa u zasićenju. Odrediti dinamičke parametre u točki T₂. Zadano je: N_D=10¹⁵ cm⁻³, ε_{ox}=3,82, t_{ox}=0,1 μm, w/L=10, λ=0,01 V⁻¹, T=300 K, a pokretljivost u kanalu je upola manja od pokretljivosti u podlozi.

 $U_{GS2} - 12$

 U_{GS0}

 $U_{GS}[V]$

Zadatak 28.

• Za n-kanalni MOSFET obogaćenog tipa čija je prijenosna karakteristika dana na slici, zadani su podaci: $N_A=5\cdot 10^{15}$ cm⁻³, $\epsilon_{ox}=3.82$, $t_{ox}=0.1$ µm, w/L=5, $\lambda=0.01$ V⁻¹, T=300 K, $\mu_{nk}=1/2$ μ_{nV} . Izračunati dinamičke parametre u točkama:

• $U_{GS}=6 \text{ V}, U_{DS}=1.8 \text{ V}$

• $U_{GS}=6 \text{ V}, U_{DS}=8 \text{ V}$

